

Nr 5

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

Genom en den 13 januari 1961 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 22, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

Lag

angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 16 februari 1934 om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.,¹ vilken enligt lag den 27 februari 1959 (nr 32) gäller till och med den 30 juni 1961, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1963.

I fråga om de skäl, som anförts till stöd för förslaget, får utskottet i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Sedan 1934 års riksdag (skr. nr 15) bifallit av Kungl. Maj:t i propositionen den 12 januari 1934 (nr 56) framlagt förslag till lag om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m., att gälla tills vidare till och med den 30 juni 1935, utfärdade Kungl. Maj:t den 16 februari 1934 lag i ämnet (nr 19), i det följande benämnd clearinglagen. Lagens giltighet har därefter vid olika tillfällen förlängts, senast genom lag den 27 februari 1959 (nr 32) för tiden till och med den 30 juni 1961.

I clearinglagen har vidtagits vissa ändringar, beträffande 1 § genom lagar den 15 juni 1935 (nr 326), den 19 april 1940 (nr 234) och den 14 december 1945 (nr 859), beträffande 2 § genom lag den 23 mars 1945 (nr 66) samt i fråga om 3 § genom nyssnämnda lag den 15 juni 1935 och lag den 7 maj 1937 (nr 199).

¹ Senaste lydelse av 1 §, se SFS 1945:859, av 2 §, se SFS 1945:66, samt av 3 §, se SFS 1937:199.

Clearinglagen ger Kungl. Maj:t befogenhet att meddela vissa föreskrifter i syfte att vinna betalningsutjämning i förhållande till främmande stat, där rätten att förfoga över betalningsmedel inskränkts.

Med stöd av clearinglagen [1 § a)] har Kungl. Maj:t meddelat förordnanden om clearing i förhållande till ett stort antal länder. Vidare har jämlikt clearinglagen [1 § b)] betalningsspärr upprättats i förhållande till flera länder. Slutligen har med tillämpning av lagen (2 § andra stycket) förordnande meddelats om tvångsclearing med Tyska riket. För närvarande utnyttjas dock clearinglagen endast i förhållande till De socialistiska Rådsrepublikernas Union.

Såsom nyss nämnts upphör clearinglagen att gälla med utgången av juni 1961. En ifrågasatt förlängning av lagens giltighetstid tillstyrkes av fullmäktige i riksbanken. Kommerskollegium har icke något att erinra mot att lagen gives förlängd giltighet under ytterligare två år.

T. f. chefen för handelsdepartementet, statsrådet Hermansson, har vid lagrådsremissen anført:

»Clearinglagen torde alltjämt behövas för den svensk-sovjetiska clearingen. Därutöver fyller lagen en beredskapsmässig uppgift främst för det fall att utvecklingen av betalningsförhållandena skulle påkalla clearingavtal med främmande stat. Jag förordar därför, att lagens giltighetstid förlängs med två år eller till och med den 30 juni 1963.»

Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,
att förevarande proposition, nr 22, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 8 februari 1961

På första lagutskottets vägnar:

INGRID GÄRDE WIDEMAR

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Ahlqvist, Alexanderson, Erik Svedberg, fröken Mattson, herrar Arvidson, Hilding och Anton Larsson;

från andra kammaren: fru Gärde Widemar, herr Landgren, fru Boman, herrar Svensson i Vä, Ekström i Björkvik, Gustafsson i Borås, Jacobsson i Sala och fröken Berggren.